

SVĒTRĪTA ZVANI

Mineapoles - St. Paula
LATVIEŠU EV. LUT. DRAUDZES
VĒSTNESIS

Mācītāja Maija Cepure-Zemmels
2140 Orkla Drive
Golden Valley, MN 55427
Tālr. 763-546-8178

www.mndraudze.org
mndraudze@gmail.com

Diakone Milda Dauka
612-822-1855

BAZNĪCA un KANCELEJA
3152 - 17th Ave. So.
Minneapolis, MN 55407
Tālr. 612-722-4622
māc. 612-722-0174

2009. gads

NOVEMBRIS

Nr.11

Māris Čaklais

LATVIJA

Tavas mīlās kontūras
nepastāv vien uz kartes.
Tavas mīlās kontūras
uz mūsu mugurām sārtijas.

Liedagu plūdenās līnijas,
mežu maigie ieloki,
noturība un pacietība -
viss ir no vienas vielas.

Tā ir Dieva dāvana.
Bet tas, ar ko nākotne svētīs -
mūsu skatienos karstajos,
mūsu siržu rētiņās.

(no grāmatas *Izgāja bulvāri brīvība.*)

Miesas augšāmcelsšanās.

Bet varbūt kāds sacīs: kā tad mirušie uzcelsies, kādā miesā tie nāks? Tu nesa-
praša! Ko tu sēj, tas netop dzīvs, ja tas nav miris. Tu nesēj miesu, kas vēl taps,
bet tikai graudu, vai tas būtu kviešu vai kādas citas sēklas grauds. Bet Dievs
tam dod miesu kādu gribēdams un ikkatrai sēklai savu īpatnēju. Ne visas mie-
sas ir vienādas; citāda ir cilvēku miesa, citāda lopu miesa, citāda putnu un ci-
tāda zivju miesa. Tā arī ir debesu ķermeņi un zemes ķermeņi; bet citāda godība
ir debesu ķermeņiem un citāda zemes ķermeņiem. Citāds spožums ir saulei un
citāds mēnesim un citāds zvaigznēm; jo viena zvaigzne ir spožāka par otru. Tā-
pat būs arī ar mirušo augšāmcelsanos. Sēts top iznīcībā un uzmodināts neiznī-
cībā. Sēts top negodā un uzmodināts godībā; sēts top nespēkā, uzmodināts
spēkā. Sēta top dabīga miesa, uzmodināta garīga miesa. Kā ir dabīga miesa, tā
ir arī garīga miesa. 1.vēstule korintiešiem 15:35-44.

Sakot apustuļu ticības apliecību, arvien atkārtojam arī šos vārdus: "Es ticu uz miesas
augšāmcelsanos un mūžīgo dzīvību." Mēs ticam, ka celsimies augšā no mironiem, ka mums
būs jauna miesa un mēs dzīvosim mūžīgi.

Miesas augšāmcelsšanās? Vai kaut kas tāds vispār iespējams? Mūsu pieredze taču
saka, ka miesa, kuŗu guldām kapā, satrūd. Arī Bībelē lasām vārdus: "Jo no tās (zemes) tu esi
ņemts: jo tu esi pīšļi, un pie pīšļiem tev atkal būs atgriezties." (1.Moz.3:19) Vai tiešām miesas
augšāmcelsšanās ir iespējama? Uz šo jautājumu ir tikai viena apmierinoša atbilde: "Dievam vi-
sas lietas iespējamās." (Mt.19:26) Mēs vienkārši uzticamies Bībelē rakstītajam, ka sāpēm,
slimībām, nogurumam un beidzot trūdēšanai pakļautā ķermeņa vietā Dievs dāvās mums jaunu,
garīgu, augšāmceltu miesu - ķermeni. Tomēr šai jaunajai miesai būs kāda smalka saite ar šo
mūsu ķermeni, kuŗā esam dzīvojuši. Pāvils to skaidro, lietojot līdzību: "Ko tu sēj, tas netop
dzīvs, ja tas nav miris. Tu nesēj miesu, kas vēl taps, bet tikai graudu, vai tas būtu kviešu vai
kādas citas sēklas grauds."

Ikviens būsīm kādreiz sējuši kādu sēklu. Kas notiek ar šo sēklu augsnē? Vai tā sāk
pieņemties, izplešas, kļūst arvien lielāka, vienlaikus paturot savu iepriekšējo izskatu, formu?
Taču nē. Sēkla atdod savu dzīvības potenciālu kādam pēc izskata jaunam veidojumam, tomēr
ši smalkā, vienojošā saite starp sēklu un augu paliek. No kviešu graudiem izaug kvieši, no ru-
dzu graudiem - rudzi, un ne citādi. Apustulis izsaka šo pašu domu: "Tāpat būs ar mirušo aug-
šāmcelsanos. Sēts top iznīcībā un uzmodināts neiznīcībā. Sēts top negodā un uzmodināts
godībā. Sēts top nespēkā, uzmodināts spēkā. Sēta top dabīga miesa, uzmodināta garīga
miesa."

Mēs saprotam ļoti skaidri, mums būs Dieva dāvināts ķermenis Mūžībai, atšķirīgs no
mūsu pašreizējā ķermeņa, tomēr starp šo ķermeni, kuŗā dzīvojam, un jauno, augšāmcelto mie-
su pastāvēs kāda nepārtrauktība, tāpat kā starp sēklu un augu. Tas būs tavš un neviena cita
ķermenis. Bībele mums apliecina, ka, šajā augšāmceltajā miesā esot, mēs varēsim cits citu
pazīt. Vienā no šādām Svēto Rakstu vietām Jēzus par to runā: "Jūs redzēsīt Ābrahāmu, Īzā-
ku un Jēkabu un visus praviešus Dieva valstībā." (Lk.13:25) Ir jauki apzināties, ka Dievs mums
dāvinās brīnišķīgu, jaunu ķermeni, kuŗā pavadīsim Mūžību.

Mēģinot izteikt pārvērtību, dodoties Mūžībā, kāds autors izmanto uzskatāmu salīdzinā-
jumu: "Kāpurs nav īpaši skaists radījums. Tas nav sevišķi kustīgs. Tas interesējas vienīgi

DIEVKALPOJUMI

Novembrī:

Svētdien, 1. - Divdesmit otrā svētdiena pēc Vasarsvētkiem. **Reformācijas un ticības atjaunošanas svētku** DIEVKALPOJUMS ar Svēto vakarēdienu un mākslinieku *Tinas un Dzintara Jostu* piedalīšanos.
Pēc dievkalpojuma, sadraudzība un māc. Maijas referāts par ticības tālāk nodošanu.

Svētdien, 8. - Divdesmit trešā svētdiena pēc Vasarsvētkiem. DIEVKALPOJUMS ar plkst.10:00 **tautas varoņu** pieminēšanu; dziedās sōlists *Jānis Skujinš*.
Pēc dievkalpojuma, sadraudzība - Irene St.Louis stāstīs un rādīs filmu par viņas vasaras missionāres (Eastern European Mission Network) darbu Latvijā, kādā Saldus skolā mācot angļu valodu lietojot Biblii.

Ceturtdien, 12. - plkst.10:30 - Bībeles stunda.

Svētdien, 15. - Divdesmit ceturkā svētdiena pēc Vasarsvētkiem. **Valsts svētku** plkst.10:00 DIEVKALPOJUMS ar bērnu uzrunu *; piedalās *Pauls Grustāns* - trompete. Pēc dievkalpojuma, sadraudzība un *Indra Halvorsona* dalīsies savos ieskatos par notikumiem Latvijā.

Svētdien, 22. - Mirušo piemiņas diena. Mirušo piemiņas dienas DIEVKALPOJUMS ar Svēto vakarēdienu un piemiņas svecišu iedegšanu mūžības vainagā; piedalās *Džeina Straumane* - flauta - un *Cathy Victorson* - arfa. Pēc dievkalpojuma, sadraudzība.

Svētdien, 29. - Adventa pirmā svētdiena. **Pirmā adventa** DIEVKALPOJUMS ar bērnu plkst. **11:00** uzrunu *, īpašu mūziku un svecišu iededzināšanu.
Pēc dievkalpojuma, sadraudzība.

Decembrī:

Ceturtdien, 3. - plkst.10:30 - Bībeles stunda.

Svētdien, 6. - Adventa otrā svētdiena. **Otrā adventa** DIEVKALPOJUMS ar Svēto plkst. **11:00** vakarēdienu. Pēc dievkalpojuma, sadraudzība.

* Pēc bērnu uzrunas, Lailas švalbes vadītās svētdienas skolas nodarbības.

par ēšanu. Bet kādu dienu kāpura dzīvei pienāk gals. Tas pārstāj interesēties par ēšanu. Tas kļūst nemierīgs. Tas iekūņojas un, spriežot pēc ārējām pazīmēm, ir uzskatāms par beigtu. Bet īstenībā tas nemaz nav beigts. Kāpura eksistence pārvēršas pilnīgi jaunā dzīves dimensijā - viņš kļūst par taureni. Taureņi ir ārkārtīgi skaisti. Tie ir bezgala kustīgi. Tie interesējas par ziediem un sauli. Tie lido augstu pār koku zariem. Tāpat ir ar kristiešiem pēc nāves. Šeit uz zemes mēs neesam īpaši skaistas radības, neraugoties uz Dieva žēlastības darbu mūsos. Bieži vien mēs esam egoistiski un savas intereses saistām ar zemes lietām. Mūs dzen nemiera gars. Bet nāve vēl nav mūsu gals. Mēs ierodamies Dieva mājokļu saulītē kā tie paši cilvēki, kas bijām uz zemes, tikai brīnišķīgi pārvērsti. Kāpurs ir pārvērties taurenī. Tas nav piesaistīts zemei, bet spēj brīvi priecāties par pilnīgi jaunu eksistences dimensiju."

Šī atziņa par mūžīgās dzīvības reālītāti Dieva valstībā ir ļoti svarīgs iedrošinājums mūsu ceļojumā cauri dzīves laikam, arvien skaidrāk ieraugot, ka mūsu fiziskais ķermenis noveco. Pāvils raksta vēstulē korintiešiem: "Mēs nepiekūstam, bet, lai gan mūsu ārigais cilvēks sadilst, mūsu iekšējais dienu no dienas atjaunojas. Jo tagadējās grūtības, kas ir vieglas, dod mums neizsakāmi lielu mūžīgo godību, ja mēs neņemam vērā, kas ir redzams, bet to, kas nav redzams. Jo redzamais ir laicīgs, bet neredzamais mūžīgs." (2.kor.4:16-18) Tā iedrošināti, mēs dodamies pretī mūžīgajai dzīvībai Dieva valstībā.

Vai ir kāda garantija, ka šo mērķi aizsniegsim? Mūsu vienīgā garantija ir Jēzus Kristus. Viņš ir nāves uzvarētājs. Visiem, kas Viņam uzticējušies un seko kā mācekļi, Viņš saka: "Es tām (avīm - Viņa sekotājiem) dodu mūžīgo dzīvību, un viņas nemūžam neies bojā, un neviens tās neizraus no Manas rokas." (Jņ.10:28)

Šajos Jēzus vārdos pamanām mums tik svarīgo patiesību - mūžīgā dzīvība iesākas jau šeit, vēl pasaulē esot. Ar ticību Kristum mums jau pieder mūžīgā dzīvība. Tādēļ mūžīgās dzīvības drošība ikvienam ir jāsatver jau tagad. Kāds cilvēks ir teicis: "Daži cilvēki atliek pestīšanu uz pēdējo stundu, bet nomirst pusstundu agrāk." Šī ir vērā ņemama doma, kas mūs steidzina atsaukties Kristum jau tagad.

Ticības atjaunošanas svētkos ikvienam no mums der padomāt par savu un par draudzes kopīgo ticību. - māc. Maija.

Dzīvības maize.

Es esmu dzīvā maize, kas nākusi no debesīm. Kas ēdis no šīs maizes, tas dzīvos mūžīgi. Un maize, ko es došu, ir mana miesa, kas dota par pasaules dzīvību. Tad jūdi savā starpā sāka strīdēties, sacīdami: Kā viņš mums var dot ēst savu miesu? Bet Jēzus tiem sacīja: Patiesi, patiesi, es jums saku: Ja jūs neēdat Cilvēka Dēla miesu un nedzerat viņa asinis, jums dzīvības nav sevī. Kas bauda manu miesu un dzer manas asinis, tam ir mūžīgā dzīvība, un es to uzcelšu pastarā dienā. Jo mana miesa ir patiess ēdiens un manas asinis ir patiess dzēriens. Kas manu miesu bauda un manas asinis dzer, paliek manī, un es viņā. Itin kā mani sūtījis dzīvais Tēvs, un es esmu dzīvs Tēvā, tāpat arī tas, kas mani bauda, būs dzīvs manī. Tāda ir tā maize, kas nākusi no debesīm, ne tāda, kādu ēduši mūsu tēvi, jo tie ir miruši. Kas šo maizi bauda, tas dzīvos mūžīgi.

(Jāņa ev.6:51-58)

Vai tu šorīt brokastis ēdi ar lielu baudu jeb tikai tā vairāk vai mazāk kaut kāda cita ie-

mesla dēļ? Vairāk tāpēc, ka pusdienas būs plānas un vakariņas būs vēlu, un tās kaut kā jāsa-
gaida? Mazāk ēdi baudas vai pārdzīvojuma dēļ?

Ja tu būtu kaut vai tikai vakar visu dienu gavējis - taču šī rīta brokastis būtu bijušas
daudz nozīmīgākas. Bet kāpēc tad tu vakar negavēji? Ja katru maltīti gribētu īsti izbaudīt, var-
būt vajadzētu ēst tikai vienu reizi dienā? Un pēc laika - vienu reizi tikai katru otru dienu? Ne-
var tā, jo tad izdēdētu un "paliktu kritējos".

Jāņa evaņģelija 6. nodaļas sākumā mēs lasām kā Jēzus ar piecām miežu karašām un
divām zivīm paēdināja, nemaz neskaitot sievietes un bērnus, vīru vien vairāk nekā 5,000! Un
vēl pāri palika 12 grozi ar karašas druskām. Neticams notikums! Nav brīnums, ka tālāk tai
pašā nodaļā Jēzum jūdiem jāskaidro, kas tad tur īsti ir noticis. Jēzus atgādina, ka jau sendie-
nās tuksnesī nevis Mozus ir tautai devis mannu, bet gan pats Dievs, "Jo Dieva maize ir tā, kas
nāk no debesīm un pasaulei dod dzīvību." (v.33) un pasludina, ka "Es esmu dzīvības maize,
kas nākusi no debesīm. Kas ēdis no šīs maizes, tas dzīvos mūžīgi.. Un maize, ko es došu, ir
mana miesa, kas dota par pasaules dzīvību."

Jāņa evaņģelijā mums labi zināmā stāstā par to, kā Jēzus pēdējā maltītē kopā ar mā-
cekļiem ņēma maizi, pateicās, pārlauza un deva to saviem mācekļiem sacīdams "Ņemiet un
ēdiet, tā ir mana miesa... Un tāpat kausu - ņemiet un dzeriet, šis kauss ir jaunā derība manās
asinīs..." Jāņa evaņģelijā to Svētā vakarēdiena iestādīšanu atvieto šī 6. nodaļa, atvieto Jēzus
vārdi "Es esmu dzīvības maize, kas nākusi no debesīm. Kas ēdis no šīs maizes, tas dzīvos
mūžīgi. Un maize, ko es došu, ir mana miesa, kas dota par pasaules dzīvību."

Tātad, šī rīta temats ir par ēšanu - par Svēto vakarēdienu.

Latvietis mēdz pie dievgalda nākt reti un svinīgi. Latvietis dievgaldu grib pārdzīvot, kat-
ru reizi to īsti baudīt. Bet Jēzus sacīja: "Maize, kas no debesīm nāk, ir tāda, ka tas, kas no
viņas ēd, nemirst." Un nepateikta paliek pretējā patiesība - kas debess maizi neēd, tas mirst -
mirst badā!

Un ja jau mēs savu ķermeni nebadinām, lai katra maltīte būtu bauda - jo tad īsti dzīvo-
tāji ilgi nebūsim - vai tad ar mūsu garīgo dzīvi nav tāpat? Elementārs salīdzinājums, bet rāda
elementāru patiesību.

Daļa no problēmas ir arī tā, ka latviešiem baznīcā dievgaldam ir palikusi lielā mērā ti-
kai viena vien nozīme. Mums tas ir Svētais vakarēdiens. Uzsvars ir uz svētumu. Mēs atcera-
mies Kristus upuri un izlūdzamies piedošanu, žēlastību. Dievgalds mums vienmēr ir Lielā
piektdiena. Un cik gan Lielās piektdienas cilvēks vienā gadā lai grib?

Galvenokārt Pļaujas svētkos. Lauku ļaudīm, kādi mēs savās sirdīs visi esam, tas ir
dabīgi. Ir savādi, bet nozīmīgi, ka latvieši pie dievgalda nāk arī Lielā piektdienā! Citās luterā-
ņu baznīcās Lielā piektdienā dievgaldu pat nepiedāvā. Kur latviešiem tas uzsvars radies?

Uzsvars uz grēku nožēlu un Svētajā vakarēdienā saņemto piedošanu ir labs, bet diev-
galdam ir daudz citu aspektu, kas arī ir svarīgi, nozīmīgi.

Mācekļi savu Kungu, augšāmcelto Kristu, pazina maizes laušanā, mēs lasām Lūkas
ev. 24. nodaļā. "Es esmu dzīvības maize" - evaņģelists Jānis šos Jēzus vārdus atcerējās pēc
Lieldienām - atcerējās varbūt galvenokārt tāpēc, ka viņš no tās dzīvības maizes pats bija dzi-
vojis kristīgā draudzē augšāmcelšanās cerībā jau savus 60 vai 70 gadus.

1991. gada augusta sākumā zviedru-latviešu nometnē Sandbijā tā laika koordinācijas
komiteja, kuŗā bijām gan mēs no rietumiem, gan arī pārstāvji no Baznīcas Latvijā, veselu ne-
dēļu tulkojām latviski tā saukto LIMAS dokumentu. Tas ir Pasaules Baznīcu Apvienības teo-
loģisks skaidrojums par kristību, Svēto vakarēdienu un kalpošanu. Kopš tā laika tam doku-
mentam maz vērības esam piegriezuši trimdā, un laikam gan vēl mazāk Latvijā. Bet, to doku-

mentu tulkodami, mēs ļoti apzinīgi gribējām latviešu valodā ieviest jaunu vārdu - *eicharistija*, kas tulkojama kā *lielā pateicība*. Lielā pateicība Dievam par visu, ko Viņš mums dod miesai un dvēselei.

Pateicība, ne nožēla un piedošana, ir varbūt galvenais dievgalda uzsvars episkopāžu vai anglikāņu baznīcā, kur dievgaldu arī sauc par "Eucharist". Šī lielā pateicība ietver arī pateicību par augšāmcelšanās cerību.

Ir jau arī vēl citi aspekti, ko uzsvērt svinot Svēto vakarēdienu - piemēram, tā ir Jēra kāzu mielasta nogaršošana - lasi Jāņa atklāsmes grāmatā 19:5-9.

Rosinājumā saņemt Svēto vakarēdienu bieži ir uzsverams vēl viens cits apseks: Svētais vakarēdiens ir Dieva tautas, kristīgās draudzes maltīte. Sekulārā pasaulē ļoti labi zina, ka kopīga maltīte vieno tās dalībniekus. Piemēram, korporāciju svinības - komerši - vienmēr ir ar kopīgu maltīti. Mēs savā laikā brīnījāmies, ka amerikāņu luterāņu baznīcās maršē visus, kas ir dievnamā, solu pēc sola, saņemt Svēto vakarēdienu. Mums tāda reģimentācija likās sveša un nepieļaujama. Bet pirms gadiem teologu dienās Gaŗezerā tas, ka visi dalībnieki baudīja Svēto vakarēdienu, visi dzerdami no viena kausa, izrādījās sevišķi nozīmīgi.

Nav jāmeklē sevišķi iemesli, lai nāktu pie dievgalda. Drīzāk otrādi - vajadzīgi nopietni iemesli, lai nenāktu, lai atrautos no tās kopības, ko Svētais vakarēdiens veicina.

Kopš mūsu svētdiena nav jūdu sabats, bet gan Kristus augšāmcelšanās atsvēte, pateicība par to un par mūsu cerību arī tapt augšāmceltiem iederas katras svētdienas svinēšanā - tāpēc arī dievgalds katras svētdienas dievkalpojumā - kā to tagad dara lielā daļā draudžu Latvijā un no Latvijas importētie mācītāji arī šeit. Arī Ciānas draudzē.

Ja jau dievgalds katru svētdienu, kā tad var uz to pienācīgi sagatavoties? Vācu biskapi atbild: "Pie Jēzus galda vienmēr pulcēsies tikai tādi cilvēki, kas Viņa kopību nav pelnījuši. Necienīgs tādēļ nav vis grēcinieks, kas ilgojas pēc piedošanas, bet gan paštaisnais, kas ir pārlietu drošs par savu ticību un dzīvi."

Kaut bads nemaz nedraudēja, kaut klētī bija diezgan rudzu maizei vismaz veselam gadam uz priekšu - jo ja jaunie rudzi izrādījās sliktāki par vecajiem, tad tos pārdeva un maizei paturēja vecos - tomēr, ja maizes gabaliņš nokrita zemē, to pacēla un noskūpstīja. Pavisam ikdienišķam rupucim latvieši parādīja tādu cieņu. Tādu pat cieņu mēs spējam uzturēt arī dievmaizei - kaut arī to baudām katru svētdienu.

"...tēvi ir ēduši mannu tuksnesī - un miruši." Bet "Maize, kas no debesīm nāk, ir tāda, ka tas, kas no viņas ēd, nemirst." Ticēsim, ēdīsim un dzīvosim! Āmen.

Māc. Vilis Vārsbergs.

Dr. M.K. Gulbis no "Mūsu dievkalpojuma kārtības izpratnē".

4. GLORIA IN EXCELSIS - DIEVA SLAVINĀJUMS.

Izskaidrojot liturģiju bērniem, esmu dievkalpojumu salīdzinājis ar ciemošanos pie Dieva. Salīdzinājums var noderēt arī pieaugušajiem, ja tikai to neizprotam pārāk burtiski. Jau iepriekš norādīju, ka introīts ar draudzes atbildi varētu būt kā "labrīt" teikšana Dievam, bet grēksūdze līdzinās kāju noslaucīšanai, pirms ieejam kādā namā. Ciemošanās laikā notiek nama-tēva vai namamātes sarunas ar ciemiņiem. Ciemiņi sarunājas arī savā starpā. Līdzīgi arī dievkalpojumā risinās ne vien dialogs starp mācītāju un draudzi, bet arī starp Dievu un cilvēkiem. Kad esam savus grēkus izsūdējuši un dzirdējuši Dieva piedošanas pasludinājumu (absolūciju), mēs Dievu slavīnām. Slavinājums var būt izteikts dažādās formās. Apsaktīsim tās.

1. "Gods Dievam augstībā" - īsais dziedājums.

Šo Dieva slavinājumu Baznīcas liturģiskajā valodā apzīmē ar latīņu nosaukumu "Gloria in excelsis", kas nozīmē "Gods augstībā".

Mācītājs: "Gods Dievam augstībā!"

Draudze: "Un miers virs zemes un cilvēkiem labs prāts."

Atrodi šo vietu Dziesmu grāmatas 9. lappusē. Vai šie vārdi tev nav jau pazīstami? Vārētu būt, jo tos mēs bieži dzirdam Kristus piedzimšanas svētku laikā. Dziedājumam ir biblisks pamatojums tā sauktajā eņģeļu dziesmā - to dziedāja eņģeļi, kad, Kristus piedzimstot, gani bija Betlēmes laukos. (Lk.2,14) Mārtiņš Luters ir teicis: "Šī ir dievkalpojuma daļa, kas nav radusies virs zemes, bet debesu agustumos." Tā nu iznāk, ka ikvienā svētdienas dievkalpojumā ienāk kaut kas no Ziemsvētkiem! To bieži atceros šajā brīdī baznīcā. Arī tu to vari atcerēties. Tad šī dievkalpojuma daļa arī tev kļūs nozīmīgāka.

Daži Bībeles lasītāji ir norādījuši, ka eņģeļi šos vārdus esot nevis dziedājuši, bet "sacījuši". (Lk.2,13) Bet nebūsim pārāk burtiski! Gadsimtiem ilgi visvieglāk cilvēkam bijis iedomāties, ka šie vārdi tikuši dziedāti.

Kādā mūsu Ziemsvētku dziesmā daļa no eņģeļu dziesmas atskan pat latīniski - "Gloria in excelsis Deo". (Sk. jaunajā Dziesmu grāmatā nr.30!) Jāpieņem, ka šis Dieva slavinājums gan nebija latīņu valodā, jo vienkāršie gani šo valodu nezināja. Daudz vieglāk ir iedomāties, ka šīs skaņas gani uztvēra tālaika cilvēku savstarpējā sarunvalodā - aramiski.

Bībeles pētnieki savukārt aizrādījuši, ka eņģeļu vārdi, kas citēti Lūkas evaņģelijā, uzglabājušies vairākās variācijās. Vienā no vissenākajiem Jaunās Derības manuskriptiem, kas atrodas mūsu rīcībā, miers nav apsolīts visiem, bet tikai tiem, kas ir "labas gribas cilvēki"! Tā tas ievērots arī katoļu lūgšanu un dziesmu grāmatā "Slavējiet to Kungu", kas izdota Rīgā 1989. gadā. Mēs, luterāņi, esam turpinājuši lietot tradicionālo tekstu par mieru virs zemes. Šis īsais Dieva slavinājums, kas atkārtoti Kristus piedzimšanas vēsti, pazīstams Baznīcas liturģijās jau no 4. gadsimta. Iespējams, ka tas lietots pat agrāk.

2. "Gods Dievam augstībā" - garākā forma.

Iepriekš aprakstītā eņģeļu dziesma ("Gods Dievam augstībā un miers virs zemes, un cilvēkiem labs prāts") papildināta garāka dziedājuma veidā, kas mūsu jaunajā Dziesmu grāmatā atzīmēta kā "Mēs Tevi teicam" ("Laudamus te") - Nr.585. Dziesma izveidojusies jau 4. gadsimtā. Pieņemot, ka lielai daļai lasītāju mājās var arī nebūt jaunās Dziesmu grāmatas, publicējam tekstu:

Mācītājs: "Gods Dievam augstībā!"

Draudze: "Un miers ir virs zemes un cilvēkiem labs prāts; labs prāts."

Draudze turpina: "Mēs Tevi teicam,

Mēs Tevi slavējam,

Mēs Tevi pielūdzam,

Mēs Tevi godājam,

Mēs Tev pateicamies

Tavā lielā godībā,

Dievs Kungs, Debesu Kēniņ,

Tu, visuspēcīgais Tēvs!

Jēzu Kristu, Tu Visuaugstākā vienpiedzimušais Dēls,
 Dievs Kungs, Tu Dieva Jērs, tā Tēva Dēls,
 Kas nesi pasaules grēkus,
 Apžēlojies par mums,
 Kas nesi pasaules grēkus,
 Pieņem mūsu lūgšanu.
 Tu, kas sēdi pie Tēva labās rokas,
 Apžēlojies par mums!
 Jo Tu viens esi svēts,
 Tu viens esi tas Kungs,
 Jēzu Kristu līdz ar Svēto Garu
 Dieva Tēva godībā."

Ievēro, ka dziedājumā ietverta visa Svētā Trīsvienība: Dievs kā Tēvs, Kungs un debesu Ķēniņš; Jēzus Kristus kā Visuaugstākā vienpiedzimušais Dēls, kā arī Svētais Gars. Slavināta ir ne vien Kristus piedzimšana, bet arī Viņa pestīšanas darbs.

Vai esi šo dziedājumu dzirdējis savā draudzē? Iespējams, ka ne. Tas gan kādreiz bija iekļauts 1928. gadā publicētajā aģendā (mācītāju rokasgrāmatā), bet tad no mūsu liturģijas gadu plūsmā izzuda. Tagad dziedājums atjaunots, tomēr liturģisko dziedājumu variācijas liekas pasvešas. Tādēļ vairums mācītāju, šķiet, pieturas pie tradicionāli lietotiem tekstiem.

3. *Deciusa dziesma.*

Reformācijas laikmetā daudzi atmeta garo "Gods Dievam augstībā" dziedājumu. Tulkojot tekstu no latīņu valodas vācu valodā, nācās grūti to pielāgot melodijai. Tādēļ šī senā dziedājuma vietā draudzēs sāka lietot Nikolausa Deciusa (1487-1546) sacerētās dziesmas "Lai slava Dievam ir un godš" pirmo pantu (sk. jaunajā Dziesmu grāmatā nr.144). Bet ir starpība, kā šī dziesma tika dziedāta agrāk un kā to dziedam tagad.

Pirms 1. pasaules kara dziedāts:

"Gods Dievam vien ar pateikšan',
 Kas mums tāds žēlīgs rādās,
 Ka mums pēc mūžam arīdzan
 Nav kaites vairs nekādas!
 Dievs labu prātu uz mums tur,
 Tas Dieva miers nu ir jebkur -
 Viss ienaidis jau pagalam."

Pēc 1. pasaules kara teksts uzlabots. Ir draudzes, kuŗas joprojām to lieto:

"Gods lai ir Dievam augstībā,
 Kas mums tāds žēlīgs rādās,
 Ka mums ne še, nedz mūžībā
 Nav kaites vairs nekādas.
 Nu Dievam ir uz mums labs prāts,
 Vīrs zemes miers top sludināts,
 Viss ienaidis jau pagalam."

Ievēro, ka bez tīri valodnieciskām maiņām ir izmaiņas arī saturā. Ja līdz 1. pasaules karā tika dziedāts, ka kaites nebūs vairs pēc šīs zemes dzīves, tad emendētā tekstā apgalvots, ka "kaites" mums nav "ne še, nedz mūžībā".

Kad sešdesmitajos gados daudzās zemēs risinājās dažādas maiņas liturģijā, arī Latvijas evaņģeliski luteriskā Baznīca ārzemēs savās konferencēs pārrunāja iespēju šo pantu

uzlabot - un ne tikai gramatiski! Bija dzirdami iebildumi pret pantiņa saturu, visvairāk no laju puses, ka mēs gan dziedam par mieru, bet pasaulē miera nav; dziedam arī, ka "nav kaites vairs nekādas", bet tā nav dzīves realitāte!

Latvijas evaņģeliski luteriskās Baznīcas ārzemēs archibīskaps Arnolds Lūsis vairākkārt stāstījis par kādu kuriozu gadījumu, kuŗu izraisījis šis dziedājums par mieru. Kāds latvietis, kas nav gājis baznīcā, aizbraucis uz citu pilsētu, lai apciemotu savu draugu. Draugs aicinājis viņu atnākt līdzī uz baznīcu. Tik daudz šis cilvēks zinājis, ka draudzē bijušas lielas nesaskaņas. Dievkalpojuma laikā nekā tāda gan nav manījis. Atbraucot mājās, viņš stāstījis, ka nu ķildas draudzes locekļu starpā esot izbeigušās, jo tajā svētdienā visi esot dziedājuši - "viss ienaidis jau pagalam".

Varam pasmīnēt par šo gadījumu, bet dievkalpojuma apmeklētājiem, kas piedomā pie dziesmas vārdiem, Deciusa dziesmas panta dziedāšana var izraisīt grūtības. To ievērojot, ārzemju archibīskaps Arnolds Lūsis kopā ar prāvestu Arturu Voitkusu pārveidoja šo pantu:

“Gods lai ir Dievam augstībā,
Kas žēlīgs bijis, ir un būs.
Viņš vedīs gaismas valstībā
Kā savus bērņus visus mūs.
Viņš savu Dēlu sūtījis,
Mums savu Garu dāvājis,
Lai Viņam gods un slava!”

Konferencēs tomēr noskaidrojās, ka vairumam mācītāju šis pārveidojums likās pārāk radikāls. Tādēļ archibīskaps Arnolds Lūsis, 1982. gadā trimdā izdodot mācītāju rokasgrāmatu - aģendu, tajā mēģināja panākt kompromisu, paņēmot panta pirmo daļu no agrākā teksta, tad pievienojot klāt otro daļu no sava un prāvesta Artura Voitkusa sacerētās variācijas:

Gods lai ir Dievam augstībā,
Kas mums tāds žēlīgs rādās,
Ka mums ne še, nedz mūžībā
Nav kaites vairs nekādas.
Dievs savu Dēlu sūtījis,
Mums savu Garu dāvājis,
Lai Viņam gods un slava!

Tā nu atkal "kaites" šī panta dziedājumā atgriezās, bet "miers" - ne. Komiteja, kas izstrādāja tekstus jaunajai Dziesmu grāmatai, ar to nebija apmierināta. Rezultātā tika izstrādāts jauns Deciusa dziesmas panta tulkojums, kas tagad tiek ieteikts dziedāšanai:

“Lai slava Dievam ir un gods
Par Viņa žēlastību!
Vairs negaida mūs bargais sods,
Bet Tēva mīlestība.
Nu Dievam ir uz mums labs prāts,
Jo visur miers tiek sludināts.
Un naidam nav vairs varas.”

Kā redzam, "kaites" vairs nav pieminētas. Bet vai šis jautājums ir atrisināts? "Kaišu" vietā ieviesta kāda jauna doma, ka "vairs negaida mūs bargais sods, bet Tēva mīlestība". Ja agrāk dziedājām "viss ienaidis jau pagalam, tad tagad atskan: "Un naidam nav vairs varas." Bet vai tas patiešām ir reāli?

No mācītāju puses esmu dzirdējis vairākus izskaidrojumus:

1. Dziedājums neattiecoties uz mieru tautu vai cilvēku starpā, bet gan uz mieru starp Dievu un cilvēku, ko Kristus panācis ar savu izlīdzināšanas darbu.

2. Esot jādomā nevis par laicīgu mieru, bet par dvēseles mieru.

3. Lai arī dziedājums apgalvo, ka "naidam nav vairs varas", tas izsakot nevis reālītāti, bet mūsu ilgas; dzejnieks varot lietot tagadnes laiku, lai izteiktu nākotnes ideālu.

Manis vadītajā Kristus draudzē Mineapolē, ASV, mēs aizvien vēl dziedam kādreiz ieteikto archibīskapa A. Lūša un prāvesta A. Voitkusa sacerēto pantu, kur satura ziņā minētās grūtības ir novērstas.

4. Vēl citas iespējas.

Jaunajā Dziesmu grāmatā norādīts (sk.19.lpp.), ka Deciusa sacerētā panta vietā var dziedāt kādu citu slavas dziesmu, piemēram, "Slavē to Kungu, ak, dvēsele mana!" (jaunajā Dziesmu grāmatā nr.168). Tātad ir arī citas iespējas, ne tikai dziedāt pašlaik tik ierasto (bet tajā pašā laikā problemātisko) Deciusa dziesmas pantu.

Vienalga, kurai no iepriekš minētajām iespējām liturģijā sekojam, lai šajā dievkalpojuma daļā atskan Dieva slavinājums, atceroties debesu pulka Dieva slavināšanu, Kristum piedzimstot.

LELBA XII Sinode pieņēma rezolūciju aicinot draudzēm atbalstīt esošo LELBĀL archibīskapa algas fondu pēc katras draudzes spējām!

Archibīskapa algas fonda apsaimniekošanas vadlīnijas:

- * Šis fonds domāts tiem bīskapiem vai archibīskapiem, kas sekos E.E. Roziša pēdās.
- * Fondu pārskatīs LELBAS un LELBĀL kasieři un viens virsvaldes izraudzīts ieguldījumu speciālists.
- * Bīskapa algu nosaka LELBĀL virsvalde, atbilstoši paredzētai bīskapa darba slodzei.
- * Tādēļ, ka sagaidāmie algas fonda līdzekļi nebūs pietiekoši, lai izmaksātu pilnu algu nākošam bīskapam, uzskatām, ka bīskaps būs arī kādas draudzes mācītājs, kas viņam maksās vismaz daļēju pamatalgu.
- * Izmaksāt drīkst tikai fonda augļus.
- * Alga izmaksājama tajā valstī, kur bīskaps dzīvos, saskaņā ar vietējiem likumiem.
- * Par fonda likvidāciju lemj Baznīcas Virsvalde.

Aicinām katrai draudzei atbalstīt šo esošo LELBĀL algas fondu pēc katras draudzes spējām.

Mudinām draudzes locekļus atcerēties šo fondu arī savos testamentos...

*Ja vēlamies uzturēt latviešu draudzes un Baznīcu nākotnē,
mums par to ir jāgādā jau tagad!*

“Patriotisma kristīgie pamati” (turpinājums) - no avīzes *Svētdienas Rīts*.

IV. Patriotisms un nepilsoņu integrācija.

Šobrīd viena no mūsu tautas izdzīvošanas problēmām ir mums politiski uzspiestā neatviešu integrācija. Cittautiešu asimilēšana nav nekas jauns nedz mūsu, nedz citu tautu vēsturē. Svarīgi ir vienīgi saprast, kas ir tie leģitīmie iemesli, lai cittautietis varētu kļūt par kādas citas tautas piederīgo. Pašsaprotamas prasības līdztekus politiskajai lojalitātei un valodas zināšanai - ar savu darbu un nepieciešamības gadījumā arī ar savu upuri kalpot šīs tautas labā.

Vecais Stenders, vācietis, Sunākstes draudzes mācītājs un pirmās latviešu ābece autors, bez kuŗa devuma pieminēšanas latviešu tautai neiztiek neviena nopietna latviešu kultūras vēstures grāmata, lūdza, lai uz viņa kapa tiktu rakstīts - Latvis. Mūsu pateicīgie senči to arī izdarīja, un līdz šim neviens vēl nav iedomājies apstrīdēt šī uzraksta pamatotību.

Diemžēl es nezinu sekojošā notikuma laiku, vietu, personvārdus.

Tie bija brīvprātīgie no dažādām valstīm, kas piedalījās brīvības cīņās par kādas citas zemes brīvību. Kaujas gaitā kāds no viņiem pakrita, nāvīgi ievainots. Daži viņa tuvākie biedri piesteidzās un, redzēdami, ka viņš noasiņo, jautāja viņam, kur viņu apglabāt, jo viņi bija no dažādām zemēm. Viņš atbildēja: “Manā dzimtenē”. Viņi jautāja: “Kur?” - jo nezināja, no kurienes viņš nāk. “Šeit,” bija viņa biedzamais vārds. Un viņam bija taisnība.

Viņš atdeva savu dzīvību par šīs zemes brīvību un līdz ar to ieguva tiesības kļūt par tās pilsoni; savukārt šī zeme iemantoja privilēģiju, godu un svētu pienākumu - saņemt un apglabāt viņa miesas jau kā savas zemes sastāvdaļu.

V. Mūsu tautas nesenā vēsture kā mūsu nacionālās identitātes avots.

Kristietība nav arī pacifisms, jo pirmais Dieva dotais uzdevums Ēdenes dārzā pirmajam cilvēkam bija - “Kopt un sargāt” (1.Moz.2,15) pirmo cilvēces dzimteni - Ēdenes dārzu. Šis uzdevums nav atcelts, bet ir ticis piepildīts kristīgajā taisnā kara mācībā. Tas nozīmē, ka kristiešiem ir tiesības un pienākums aizstāvēt savu Dieva viņiem dāvāto dzimteni, stājoties preti ikvienam, kas grib to atņemt vai apgānīt.

Brīvības cīņās mēs izkarojām un atkarojām savu zemi un gan sev, gan visai pasaulei apliecinājām savas tautas un valsts dzīvotgribu un spēju. Par to liecināja tūkstošiem mūsu un pretinieka kritušo izlietas asinis. To pašu neiespējamos apstākļos vēlreiz apliecināja Kurzemes cietokšņa un tai sekojošās, vēl joprojām nepietiekami apzinātās un mūsu vēsturisko un morālo identitāti veidojošās, divpadsmit gadu ilgās nacionālo partizānu cīņas.

Ja ir izlietas asinis, tas jau ir nopietni. Ne velti saka, ka neviena jūra un okeāns tā nešķir cilvēkus kā reiz izlietas asinis. Tās nepārprotami novelk robežu starp savējiem un svešajiem un neļauj piekrāpties un tikt piekrāptiem.

1991. gadā Dievs mums neapšaubāmi uzdāvināja mūsu valsts neatkarību. Mēs to neatkarojām. Mēs bijām bezspēcīgi pret 150 omoniešiem. Paldies Dievam, šoreiz izlieto asiņu bija maz, ļoti maz salīdzinājumā ar ieguvumu - ļaunuma impērijas sabrukumu. Bet šim faktam ir arī otra puse - izlieto asiņu bija tik maz, ka šķirtne starp savējiem un svešajiem bija neskaida, izplūdusi.

Pēc Brīvības cīņām nevienam latvietim pat ļaunākajos murgos neienāktu prātā par Latvijas prezidentu un citiem valstsvīriem ievēlēt, sacīsim, fon der Golcu vai Bermontu. Mēs gan to esam izdarījuši. No jauna attaisnojas ironiskā paruna, ka “tautai ir īsa atmiņa”: par saviem valdniekiem mēs esam ielikuši vai pieļāvuši, ka viņi tur ir, savus kādreizējos apspiedējus. Un šai un visām citām nekonsekvencēm ir un būs vēl ilgstošas sekas - nespēja pārvarēt pagātņi un tātad nespēja gan morāli, gan garīgi tīriem ieiet nākotnē. Morālie rēķini ar pagātņi vēl jo-

projām nav noslēgti.

Vaicāsim - kas notiek ar tautu, ja tai ir vēsturiska *skleroze*? Kas jau ir noticis un kas ar mums vēl notiks?

Ir derīgi pašiem sev atgādināt, ko vēsture liecina par okupantu ierasto rīcību ar ieņemto teritoriju:

1. Zemes izpostīšana. Bet arī izpostīta tā joprojām ir un paliek mana dzimtene, mīlama ar līdzjūtīgu, žēlojošu mīlestību.

2. Iedzīvotāju deportācija. Bet, neskatoties uz deportāciju, izvestie turpina to mīlēt, zinādami, ka tā ir kaut kur **tur** un ka viņi pie pirmās iespējas tajā atgriezīsies. Tā bija dzimtenes atņemšanas un vienlaikus - arī dzimtenes neatņemamības pieredze. Dzimtene vēl joprojām ir **tur** un vienlaikus manā **sirdī**, no kuŗas to neviens un nekas nevar izraut, jo man to ir dāvājis pats Dievs!

Bet bija vēl arī augstākas atziņas, kuŗas mūsu tauta šajā laikā apguva: cilvēki pēc grēkā krišanas ir "piemānotāji un svešinieki" Dieva priekšā. Tāpēc "mums šeit nav paliekamas pilsētas, bet mēs meklējam nākamo" (Ebr.13,14). Pat tad, ja mēs esam izraidīti no savām tēva mājām, dzimtenes, mēs zinām - mums ir Debesu Tēva mājas, no kuŗām mūs neviens nevar izsūtīt, kuŗas apgānītājiem ir nepieejamas. "Mūsu piederība ir debesīs". (Fil.3,20) Šis kristīgās ticības fakts ir bijis, ir un vienmēr būs mūsu mierinājums un iepriecinājums. Tā ir atziņa par Mūžīgo Tēvzemi, no kuŗas mūs neviens nevar izsūtīt, kuŗu nevar okupēt, apgānīt, kuŗa nekad nezudīs.

3. Zemes pārkārtošana pēc jaunas kārtības, okupējot un kolonizējot, vienlaikus veicot masveida genocīdu pret vietējiem iedzīvotājiem, izpostot un mankurtizējot tās pašapziņu, iznīcinot tās dzīvo (inteligences u.c. tautas sirdsapzinīgās daļas) un priekšmetisko atmiņu - iznīcinot bibliotēkas, slēdzot, likvidējot tautas identitāti uzturošas iestādes, nojaucot pieminekļus, uzstādot pieminekļus bendēm un spiežot viņu upuriem tos glorificēt, pārdēvējot ielas un pilsētas, mainot laika atskaites kārtību u.t.jpr., tiktāl, ka zemes izskats tiek pārvērsts līdz nepazīšanai, līdz pat tādām stāvoklim, ka pašu zeme gandrīz vai kļūst par ienaidnieci. Tā ir vairāk nekā tikai ņirgāšanās par šīs zemes iemītniekiem, tā ir viņu kā tautas iznīdēšana.

Šķiet, ka lieki būtu piebilst, ka komunistiskajā diktatūrā mūsu tauta ir pieredzējusi visus trīs šos izrikošanās veidus.

###

DRAUDZES DZĪVE

###

Dāmu saimes ziņas.

Oktobra mēnesī pie galdiņa kalpoja Lidija Pētersone, Aija Vikmane, Skaidrīte Štolcere, Baiba Rudzīte.000

Ziedus uz altāra lika dažādi draudzes locekļi (Pļaujas svētkos), Laima Dingley, Elvīra Krastiņa māsas piemiņai, Irēne Rudzīte vecākus pieminot.

Par sadraudzību rūpējās dāmu saime (Pļaujas svētku pusdienas), Švalbes ģimene, Māris un Skaidrīte Štolceri, Baiba un Irēne Rudzītes.

Lasišanas pulciņš pašreiz lasa Elīnes Zālītes grāmatu *Agrā rūsa*. Šo grāmatu pārrunāsim trešdien, 25. novembrī, plkst.10:00, baznīcas lejas telpās.

Amata zīme diakonei Mildai Daukai.

Svētdienas dievkalpojums 11. oktobrī norisinājās ar LELBAs pārvaldes priekšnieces prāv. Laumas Zušēvicas piedalīšanos. Dievkalpojuma laikā prāv. Zušēvica svinīgi uzlika mūsu diakonei Mildai Daukai sen solīto un tagad LELBāl vadības apstiprināto diakona amata zīmi. Svinīguma vienreizību pastiprināja fakts, ka draudzē šāds gadījums notiek pirmo reizi. Diakones Mildas dzīves biedrs Oļģerts, meita Rita un mazmeita Inta piedalījās dievkalpojumā kopā ar 61 draudzes locekli, apliecinot šī notikuma īstenību.

Diakona zīmes veidojums ir apsudrabots aplis, apmēram 3 collas diametrā, kurš ietver krusta zīmi, grieķu burti alfa un omega, sākums un gals kreisā un labā pusē krustam. Tieši uz krusta ir Kristus apzīmējums grieķu P-un X.

Zīmīgi, ka šajā svētdienā, Dieva žēlastības devumā, draudze atkal varēja klausīties ērģeļu skaņas mūsu mīļās mūzikālās vadītājas Gunas Kalmītes Skujiņas izpildījumā. Guna vēl turpina atveseļoties, bet ir pārcietusi smagu galvas traumu. Izlūdzamies, lai Gunai Kristus dziedinošās rokas sniedz pilnīgu izveseļošanos!

Pēc dievkalpojuma draudzes locekļi tika aicināti dievnama lejas telpās pie kafijas un uzkodām, par ko bija rūpējusies Švalbes ģimene, lai tiktos ar prāvesti Laumu un arī apsveiktu diakoni Mildu Dauku. Pateicība Švalbes ģimenei. Draudzes mācītāja Maija, apsveikdama diakoni Mildu ieminējās, ka arī viņa, laikā būdama diakone, gaidījusi un cerējusi uz šo amata zīmi, bet nekad to nav saņēmusi. Dāmu saimes priekšniece, Aldona Pone savā apsveikumā uzskaitīja Mildas Daukas veiktos kalpošanas darbus, kurus viņa pašreizējā ir veltījusi draudzei. Apsveicēju grupā bija arī draudzes priekšnieks Gerolds Luss, pērminderu vecākais Ģirts Jātnieks, Anna Ozoliņa un Elvīra Krastiņa, pēdējās no "Maziem bībelniekiem", diakones M. Daukas Bībeles studiju grupas. Interesants pat komisks bija E. Krastiņas salīdzinājums, ka M. Dauka aprūpē savu grupiņu "savedot visus kopā kā cālišus". "Mazo bībelnieku" Bībeles stundu grupiņa ir atklāta visiem. Viņi gan satiekas kādā draudzes locekļa mājās, ne dievnamā, parasti Mineapoles dienvidrietumu rajonā ik pa divām vai trīs nedēļām.

Varēja saprast mūsu ilggadīgās draudzes locekles, diakones M. Daukas prieku par apsveikumiem un atzinību par kalpošanu draudzei. Pateicoties visiem apsveicējiem, atklājās arī mazs noslēpums, viņa minēja, ka laikā, kad prāvesti Laumu ordinēja par mācītāju un tā saņēma savu mācītājas amata zīmi - krustu, tai brīdī M. Dauka esot izjutusi mazu skaudībiņu un to arī pateikusi Laumai, kurās atbilde bijusi no Jaunās Derības ar vārdiem: "Nu, tad ej un dari tu arī tāpat" (Lūkas10:37).

Es nevarēšu nosaukt visus amatus un pozīcijas, kurās Milda Dauka ir aktīvi piedalījusies, pieminēšu tikai dažus: ir tiesa, viņa ir kalpojusi 23 gadus tā Kunga vīna kalnā kā diakone, bet jau pirms šī laika viņa bija enerģiska darbiniece ne tikai mūsu draudzē, bet visā Dvīņu pilsētā latviešu sabiedrībā, it sevišķi Daugavas Vanagu dāmu komitejā. Draudzē viņa efektīvi vadīja Dāmu komiteju vairākus gadus; ja pareizi atminos, mācīja arī svētdienas skolā. Viņa daudz palīdzēja mācītājam Mārtiņam Ozoliņam, kad tas kā jauns draudzes gans ar ģimeni pārcēlās uz Dvīņu pilsētām. Jāpiebilst, ka toreiz draudzes locekļu kopskaits bija liels, iepazīt un apzināt visus draudzes locekļus nebija viegls uzdevums, tādēļ M. Daukas palīdzīgā roka ļoti noderēja. Mūsu draudze nākošajos Lieldienu svētkos varēs atskatīties uz 59 skaistiem Dieva žēlastības piešķirtiem gadiem. Mūsu vidū arvien mazāk paliek to, kuri paši piedzīvoja šīs draudzes pirmsākumus un dibināšanos. Diakone Milda Dauka ir viena no viņiem. Lai Dieva žēlastība un Kristus mīlestība dod viņai spēku turpināt kalpot tā Kunga vīna kalnā!

Laimonis Sproģis.

Pateicība.

Pateicos LELBAs pārvaldei par man piešķirto diakonu amata zīmi/krustu - š.g. 11. oktobrī.

Vissirsnīgākā pateicība pārvaldes priekšniecei prāv. Laumai Zušēvicai par tālā ceļa mērīšanu lai to veiktu, un viņas sirsnīgajiem svētības pilnajiem vēlējumiem (arī dāvanu: māc. Ed. Putniņa lūgšanu grāmatiņu).

Prieku sagādāja saņemtie apsveikumi no Vidienes apg. garīgā vadītāja prāv. G. Lazdiņa un draugu un radu rakstiskiem un mutiskiem sveicieniem - paldies!

Mūsu draudze, kuŗā esmu izaugusi un "nosirmojusi", neskopojās ar saviem sirsnības apliecinājumiem; paldies tās vadībai: draudzes priekšniekam G.Lusam, Dāmu saimes priekšniecei A. Ponei, pērminderu pārstāvim Ģ. Jātņiekam, V. Sviķim, draudzes mācītājam M. Cepurei-Zemmelei.

Miļš paldies A. Ozoliņai un E. Krastiņai par sirsnīgajiem sveicieniem no "Mazajiem bībelniekiem" - maniem ikdienas stiprinātājiem un balstītājiem, kuŗi vēl aizvien mani mudina nepagurt, bet turpināt Bībeles stundas!

Paldies visiem par skaistajiem ziediem!

Lai salva un pateicība Dievam par Viņa žēlastību un vadību!

Diakone Milda Dauka.

Lidijas diena.

Nesen sadraudzības laikā atzīmējām "Lidijas dienu". Ne jau tāpēc, ka tā bija Lidijas dzimšanas vai vārda diena, bet tāpēc, ka esam Lidijai Pētersonei daudz pateicību parādā par viņas darbu dāmu saimē un draudzē.

Nekad Lidija nav liegusi savu darbu, prasmi un zināšanas kulinārā mākslā, ja draudzei ir bijusi vajadzība. Visas lielās draudzes jubilejas Lidija ir izkārtojusi, un visi apmeklētāji ir bijuši vairāk kā apmierināti. Pavasara un Ziemsvētku tirdziņi ir notikuši Lidijas pārraudzībā. Te arī jāpiemin tie daudzie tūkstoši pīrāgu, kas izveidoti ar Lidijas rokām!

Lidijas talanti ir vairāki un dažādi. Gadus atpakaļ Lidija arī darināja izšuvumus - par to liecina viena no mūsu altāra segām. Dziesma Lidijai vienmēr ir bijusi tuvu sirdij, un mēs viņas balsi dzirdējām draudzes korī.

Lai pateiktu Lidijai lielu paldies, mēs sadraudzības laikā mīlojāties ar Annas Ozoliņas cepto kliņģeri un domājām - "cik labi, ka mums ir tāda Lidija!"

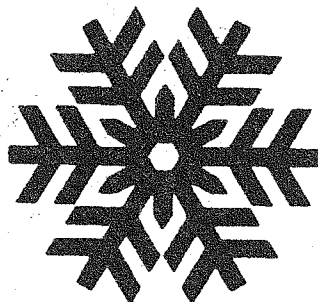
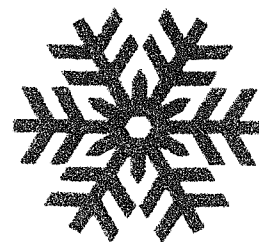
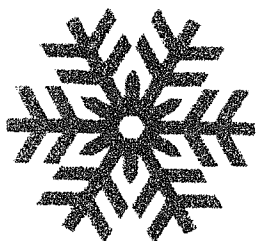
ap

Paziņojums -

ALISE (Šmite Jēgere) LANGE Mankato, Minesotā

svinēs savu 101. dzimšanas dienu šī gada 12. novembrī.

Sveicieni sūtāmi uz 700 Agency Trail #316, Mankato, MN 56001.

Sirsnīgi aicinām jūs visus apmeklēt
Mineapoles- St.Paula latviešu ev. lut' draudzes

Ziemsvētku Tirdziņu

sestdien, 2009.g. 5. decembrī

pl. 12:00 - 3:00 p.p.

Tirdziņā bagātīgā izvēlē rotas, grāmatas, audumi,
skaņu lentes, tvarti, tautiski cimdi,
u.c.daiļamatniecības izstrādājumi.

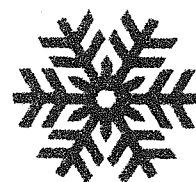
Loterija !

Staigājoša loterija ar vērtīgiem laimestiem!
Plašs tautisko ēdienu galds ar latviskiem gardumiem
patērēšanai turpat un līdzņemšanai uz mājām.

Aiciniet visus uz tirdziņu, lai radu, draugu un
paziņu vidū varam pavadīt patīkamas stundas!

Uz redzēšanos tirdziņā!

Dāmu saime

*" Congregational Matching Funds granted by
Thrivent Corp. Branch 8806"*

**The Minneapolis-St. Paul
Latvian Lutheran Church**

3152 – 17th Ave., So., Minneapolis

Winter Bazaar

Saturday, Dec. 5, 2009

A wide variety of jewelry, ceramics, books, tapes, weavings,
Christmas ornaments and other crafts will be available.

Lottery!

A bountiful selection of Latvian ethnic food
to enjoy on the spot or take home.

Bring your friends, children, neighbors and relatives!!

Ladies Aid

Sēru vēsts.

† Š.g. 25. septembrī, Mineapolē Metodistu slimnīcā, pēc 89 gadu gara mūža nodzīvošanas, Dieva mūžīgā mierā iegāja mūsu ilggadējā draudzes locekle SKAIDRĪTE BERGA, dzimusi 1920. gada 18. septembrī Rīgā, Latvijā.

Dzīves gaitā staltajai Berga kundzei bija jāpiedzīvo daudz zaudējumu. Sāpīgākie bija mīļu cilvēku, īpaši meitas Ineses zaudējums. Zuda arī veselība un spēja dzīvot patstāvīgi savā mājīnā. Tomēr līdz pat savas dzīves beigām, viņa nezaudēja savu stalto stāju un savu apņēmību un gādnieku, znotu Juri Krustānu. Pēdējos mēnešos Berga kundzes veselība bija kļuvusi ļoti trausla un plaušu karsoni viņa nespēja pārdzīvot.

Pēc pārpelnošanas 29. oktobrī, Berga kundzes znots un mazdēls Ēriks izkārtēja aizgājušās bēres ar svētbrīdi bērņu namā un urniņas apglabāšanu "Crystal Lake" kapos.

Tas Kungs ir mans gans, man netrūks nenieka. Viņš man liek ganīties uz zāļainām ganībām, Viņš mani vada pie skaidra ūdens. Viņš atspirdzina manu dvēseli un ved mani pa tainsības ceļiem sava vārda dēļ. Psalmi 23:1,2,3.

Draudzes kopēju kalpošana.

Svētdien, 1. novembrī - A. Švalbe, M. Otto.

Svētdien, 8. novembrī - V. Sviķis, S. Pētersone.

Svētdien, 15. novembrī - L. Zoltnere, Ģ. Jātņieks.

Svētdien, 22. novembrī - G. Luss, M. Otto.

Svētdien, 29. novembrī - S. Straumane, A. Švalbe.

Svētdien, 6. decembrī - V. Sviķis, L. Zoltnere.

Svētdien, 13. decembrī - S. Pētersone, Ģ. Jātņieks.

8. septembra padomes sēdes atstāstījums.

Padomes sēde notiek parastajā laikā un vietā ar to starpību, ka sēdi vada priekšnieka pirmā vietniece Kristīne Kontere. Pēc sākuma lūgšanas un protokola pieņemšanas, sēdes turpinājumā pārrunā draudzes priekšnieka atstāto ziņojumu, kas skar draudzes dzīvi.

Draudzes izbraukums būs 20. septembrī kopā ar latviešu skolas saimi, kas rīko Bērnu svētkus. Draudzes izbraukums parasti ir bijis ar dievkalpojumu un pat Svēto vakarēdienu. Tā kā šoreiz mūsu ērģelniece Guna vēl nav atveseļojusies, tāpat arī vēl nav izstrādāta Svētā vakarēdiena liturģija brīvdabas dievkalpojumiem, tad padome pieņem, ka noturēsīm dievkalpojumu bez mūzikas pavadījuma un bez Svētā vakarēdiena.

18. novembra aktu rīko draudze un koris. Rīcības komitejas loceklis Jānis Robiņš jau mums ir sarunājis galveno runātāju - PBLA priekšnieku M. Sausiņu. Viņa runas tema būs "PBLA darbība Latvijā - kādus šķēršļus piedzīvojam". Padome apstiprina rīcības komitejas aicināto runātāju un lūdz māc. Maiju ievadīt aktu ar svētbrīdi, ko viņa arī apņemas darīt.

Jau ilgāku laiku tiek spriests par jauna ūdens fontāniņa ierīkošanu. Kad likās - nu jau

beidzot tas tiks izdarīts, uzzinājām, ka lai pievienotu jauno fontāniņu pie mūsu kanalizācijas atbilstoši pilsētas likumiem tas izmaksātu ap \$1200. Ja tad vēl pieskaita jaunās ierīces cenu (ap \$500), tad padomei sāk likties šī projekta izmaksa par dārgu. Tiek apstiprināta vecās ierīces izņemšana. Tā kā Latviešu skola ir visvairāk ieinteresēta dzeramā ūdens sagādē, tad padome ūdens sagādes veidu uztic izstrādāt skolai.

Draudzes loceklis Elmārs Priedītis ir arhitekts un ar savu vērīgo aci ievērojis, ka kapu pieminekļa grīdai ir slīpums uz iekšpusi, kaut gan tai vajaga būt slīpai uz ārpusi, lai lietus ūdeņi tecētu prom no pieminekļa. Padome lūdz E.Priedīti un Laimoni Sproģi šo lietu izpētīt un nākošā padomes sēdē nākt ar ieteikumiem. Koks (liepa) Freibergu un Sviķu kapu vietu tuvumā ir bīstamā stāvoklī tādēļ tiks novākts.

Ir ziņojums par ELCA 2009. gada baznīcas asamblejā Mineapolē izteikto atbalstu imigrācijas reformai. Par to var lasīt vairāk LELBAs mājas lapā. Vidienes Apgabala draudžu darbinieku konference notiks Demoinā no 9. līdz 10. oktobrim. No mūsu draudzes turp dosies Gerolds Luss, Sarma Straumane, Skaidrīte Štolcere, Aldona Pone, Ivars Zemmelis un māc. Maija.

Rīgā var satikt diezgan daudz tā saucamo trimdas latviešu, kas ir priecīgi satikt cits citu. Tā radās doma par jaunas draudzes dibināšanu, kas lielāko tiesu sastāvētu no ārzemju latviešiem, bet pieņemtu arī vietējos. Pēc nodibināšanās draudze pati varēs lemt par savu pierību, vai tā būs LELBāL vai LELB draudžu kopībā.

Dāmu saimes priekšniece A. Pone ziņo, ka Dāmu saime gatavojās Pļaujas svētkiem. Ir cerība, ka nākotnē maizes cepšana būs vieglāka, jo beidzot ir nopirkta maizes mīcīšanas/maisīšanas mašīna. Vēl jānokārto tās pieslēgšana elektrībai.

Andris Sprūds ziņo, ka Svētrīta Zvani aizsūtīti 31. augustā. Tā kā vairākiem ārzemju adresātiem Zvanus varēja sūtīt pa elektronisko pastu, tad tas ir par \$22 samazinājis sūtīšanas izdevumus.

Kasieris Visvaris Ģīga ziņo, ka ir sagatavots pārskats par baznīcas un blakus mājas labošanas izdevumiem. Padome apstiprina izdoto summu \$24,000. Tā kā draudzes budžetā ir \$12,000 iztrūkums, iespējams, ka būs jāņem līdzekļi no rezervēm. Attiecībā uz EPA "arsenic" situāciju: kontraktori sāk satīrīt zemi ap 487 mājām mūsu rajonā. Draudzes īpašums nav sārsāņots bet robežojās ar sasārsāņoto zemi.

LAPA (Latvieši Pasaulē - mūzejs un pētniecības centrs, ko plāno izveidot Latvijā) organizācijai savā laikā tika aizsūtīti \$50. Septembrī, Rīgā tai būs gada sapulce uz kuŗu mēs varam sūtīt pārstāvi.

Ir arī nokārtotas trīs atļaujas sakarā ar Baznīcas īpašuma labojumiem. Latviešu Kredītsabiedrība maina vadību un datora pieslēgumu. Ienākuši divi novēlējumi: \$700 no Magdalēnas Rozentāles un \$700 no Martas Sniķes. Augusta mēnesī finansiālais stāvoklis ir uzlabojies. Tomēr kopsummā salīdzinot ar 2008.g. izstūkst \$2822.

Māc. Maija tūlīt pēc kapu svētkiem - no 18. līdz 21. augustam, bija nelielā atvaļinājumā. Vairāki draudzes locekļi, kam īpašas grūtības, bēdas jeb arī prieki, ir apciemoti mājās, bet ir bijuši arī apciemojumi slimnīcās un aprūpes mājās. Ir pasniegts Svētais vakarēdiens.

2. septembrī siris operācijas dēļ mira Ausma Celma. 4. septembrī pirms pārpelnošanas, svētdiņā ģimene atvadījās no mīļās aizgājējās. Piemiņas dievkalpomums noturēts 12. septembrī.

Ivars Zemmelis pateicās V. Rudzītim par baznīcas ieejas durvju krāsošanu. Patīkami dzirdēt, ka pilsētas inspekcija draudzes īpašuma labojumus atrada labā kārtībā. Padome pateicās V. Rudzītim par šo darbu saskaņošanu un kārtošanu.

Eva Tone ziņo, ka LCU (Latviešu Kreditsabiedrībai) ir jauns vadītājs - Uldis Krēsliņš. Bet Anita Jurēvica, kas ir izsūtījusi aptaujas Svētrīta Zvanu saņēmējiem ārzemēs, vai tie būtu ar mieru tos saņemt pa elektronisko pastu, ir ļoti vilusies, ka tikai mazākā daļa ir atbildējusi.

J. Robiņš ziņo, ka koris uzsāka mēģinājumus 23. septembrī, Zintas Pones vadībā. Viņš arī izsniedz pārskatu par draudzes fondiem (izņemot masu draudžu) un to stāvokli, kur nauda ziedota palīdzībai ārpus draudzes. Padome nolemj rakstu vēl nublicēt.

Anna Hobbs ziņo, ka bibliotēka 29. oktobrī sūtīs grāmatas uz Latviju. K.Kontere ziņo, ka Latviešu skola atsāks savu darbību 12. septembrī, bet Aldis Švalbe norāda, ka viņš bija izbraucis, tādēļ mājas lapā ir kavējusies datu atjaunošana. Draudzei ir pieejamas vairākas e-pasta kastītes, bet patlaban draudze lieto tikai vienu, tādēļ ir vēlams noskaidrot, cik kastītes vajaga un kas par tām būs atbildīgs. Vairums domā, ka varētu pietikt ar divām: vienu redakcijai un otru pārējiem kontaktiem.

Sēdes beigās Ģirts Jātnieks vada noslēguma lūgšanu. Nākošā padomes sēde būs 13. oktobrī.

(Atstāstījumā izmantots draudzes sekretāres Sarmas Straumanes rakstītais protokols.)

MCZ

Mūsu draudze ir atbalstījusi "*Pakāpienu*" darbu. Sniedzam informāciju par šīs organizācijas palīdzības darbu.

Šī gada laikā (no janvāra līdz septembrim) pēc palīdzības ir griezušās aptuveni 100 ģimenes. Pēdējos mēnešos ievērojami palielinājies lūguma vēstuļu skaits. Aptuveni trešā daļa no 100 ģimenēm atbalstu lūgušas pēdējo divu mēnešu laikā.

Patreiz mūsu misijā ir reģistrētas 218 ģimenes, kurām tiek sniegts regulārs atbalsts (vismaz reizi 3 mēnešos). Jāpiezīmē, ka palīdzību lūdz arī tādas ģimenes, kurās agrāk neietilpa mūsu atbalstāmo ģimeņu katēgorijā, jo cilvēki masveidā zaudē darbu.

Lūgumi ir pēc apģērba, apaviem, veļas mašīnām, gultām un citām mēbelēm, bērnu ēdināšanas apmaksas skolās, mācību grāmatu un darba burtnīcu iegādi, briļļu iegādi u.c. medicīnisko izdevumu apmaksā, parādu nomaksāšanas - elektrība, komunālie pakalpojumi, īre.

Palīdzam dažādā veidā. Apmaksājam bērnu ēdināšanu skolās, iemaksājam veikalos naudu ar norunu, ka veikala vadītājs izsniedz ģimenei tikai pirmās nepieciešamības pārtikas un rūpniecības preces, par ko mēneša beigās atsūta mums atskaiti. Palīdzam nomaksāt dažāda veida parādus, nereti apmaksājam elektrības parādus, lai elektrības padeve atjaunotu un bērni varētu mācīties normālos apstākļos. Pērkam veļas mašīnas (pārsvārā vienkāršas, jo daudzām ģimenēm nav ūdens vada). Apmaksājam briļļu iegādi bērniem, zobu ārstēšanu un protezēšanu vecākiem.

Organizējam mācību līdzekļu iegādi - ik gadu aicinām izdevniecības "Zvai0gzne ABC" ceļojošo grāmatu busu uz Tukumu, un šeit aptuveni 50 ģimenēm tiek apmaksāta skolas grāmatu iegāde. Organizējam palīdzības mantu saņemšanu un nodošanu ģimenēm - apģērbus, apavus, mēbeles, pārtikas produktus, saimniecības piederumus, riteņus, bērnu ratiņus, higiēnas piederumus u.c.

Atbalstu mums lūdz no visas Latvijas, tāpēc mūsu misija sadarbojas ar pilsētu un lauku pašvaldību sociālajiem dienestiem un izsniedz tiem palīdzību. Apmeklējam ģimenes mājās, lai redzētu dzīves apstākļus un iepazītos ar cilvēkiem, kuri lūdz palīdzību. Rīkojam Ziem-

svētku pasākumus, lai nestu vēsti par Kristu un organizējam dāvanas ģimenēm. Pagājušajā gada laikā palīdzību mums lūgušas aptuveni 80 ģimenes.

Palīdzība naudā; 2007. gadā - 83162 Ls, 208 ģimenēm; 2008. gadā - 83016 Ls, 209 ģimenēm; 2009. gadā - 30552 Ls, 165 ģimenēm.

Salīdzinājumā par 8 mēnešiem: 2007. gadā (8 mēn.) - palīdzība naudas un mantiskā vērtība sniegta 159 ģimenēm Ls 47585; 2008. gadā - 161 ģimenei Ls 38838; 2009. gadā - 165 ģimenēm Ls 30552. Šogad ir samazinājies saņemto ziedojumu apjoms, līdz ar to ir mazāka arī izmaksātā naudas palīdzība.

Paldies, ka domājat par atbalstu ģimenēm Latvijā!

Viljams Šulcs.

Kas jauns Vecumieku draudzē?

Kaut arī Vecumieku draudze nav tieši mūsu draudzes māsu draudze, tad to ilgu gadu ir atbalstījis Māc. Dr. Modra K. Gulbja piemiņas fonds, un šajā ziņā to varētu uzskatīt par Dvīņu pilsētu latviešu kopienas māsu draudzi. Tuvāka sadarbība ir izveidojusies pēdējos gados ar to, ka draudzi kopš 2007. gada rudens apkalpo māc. Juris Morics, kas ir mūsu draudzes priekšnieka Gerolda Lusa brālēns. Mācītājs dzīvo Baldonē un apkalpo arī Valles un Bārbeles draudzes.

Vēstulē, ko mums atveda draudzes priekšnieks, māc. J. Morics norāda, ka šajā rudenī draudze saņēmusi \$2,900, kas sadalīti pēc fonda norādījumiem skolas bērnu ēdināšanai, svētdienas skolas skolotājiem un Vecumieku pensionātam. Māc. J. Morcis raksta; "Sirsnīgs paldies Jums par šo atbalstu, kas mums ir īpaši svarīgs šajā Latvijai negaidītu pārmaiņu un ekonomiskā sabrukuma situācijā."

Māc. J. Morics vēl ziņo, ka ilggadējā draudzes priekšiece Skaidrīte Dambeniece, kurai drīz būs 82 gadi, par ilgo kalpošanu Baznīcai un draudzei, ieskaitot pelēkos padomju laikus, ir apbalvota ar "Uzticības vairogu" un vairs nekandidēja draudzes padomē. Jaunā draudzes priekšiece ir Dīta Starta, kas turpinās uzturēt sakarus ar Gulbja fondu. JR.

LELBAs vidienes apgabala konference

Demoinā (DesMoines), 2009. gada 9. un 10. oktobrī.

Braucu uz konferenci kopā ar Geroldu Lusu un Aldonu Poni. Braucot tālākus ceļus dod mums iespēju vienam ar otru labāk iepazīties. Pārrunājām arī mūsu draudzes darbību. Iebraucām Demoinā ceuturtdienas vakarā un pierakstījāmies viesnīcā. Māc. Aivars Pelds bija atradis skaistu, gaišu viesnīcu tuvu Biedrības namam un baznīcai. Pēc ierakstišanās aizbraucām vakariņas ēst ļoti labā, autentiskā meksikāņu restorānā.

Piektdienas rītā brokastojām viesnīcā. Tur pulcējās Baznīcas darbinieki no Linkolnas, Omahas, Čikāgas, Milvokiem, Indianapolises, u.c. Bija jauki satikt paziņas. Tie paši cilvēki, kuŗi kādreiz aktīvi darbojās Garezerā, tagad strādā Baznīcā.

Pēc brokastīm devāmies uz Aijovas latviešu biedrības namu. Vispirms mūs sveica māc. Aivars Pelds, kuŗš arī bija konferences organizātors. Konferenci Demoinā rīkoja pirmo reizi. Lai gan Demoinas draudzē ir tikai 38 draudzes locekļi, no tiem 18 ir Peldu ģimenes locekļi, tomēr māc. A. Pelds uzdrošinājās rīkot konferenci, tādējādi pierādot, ka nevajag skait-

liski daudz cilvēku, lai sarīkotu vērtīgas draudžu darbinieku dienas. Viņa meita, Ingrida Šteinblūma, bija galvenā saimniece. Uzrunājot mūs, māc. Pelds teica, ka viņš ir ļoti bagāts, jo viņam ir četri miljoni - tie ir viņa četri bērni. Pēc māc. Pelda svētbrīža, prāv. Gunārs Lazdiņš atklāja konferenci, nolasīja apsveikumus un deva norādījumus.

Piektdien pirmais referāts bija māc. Roberta Franklina ar tematu "Pinch' teorija". Māc. Franklins, lai gan ir amerikānis, iemācījās tekoši runāt latviski no sievas Edītes, kopā ar saviem bērniem. Pašreiz Franklini dzīvo Gaŗezērā. Viņa referāts bija par sazināšanos teoriju "kniebiens". Referātam sekoja pusdienas. Varējām izvēlēties no divām ļoti garšīgām zupām, frikadeļu un "meža" risu. Abas bija ļoti gardas.

Pēcpusdienā klausījāmies māc. Gundegas Puidzas referātu "Mums nav problēmu". Patiesībā māc. Gundega novirzījās no referāta temata, un pārrunājām mūsu draudžu sastāvu pa vecuma un interešu grupām. Man īpaši patika viņas vārds "jaunatbraucēji", ar ko viņa apzīmēja Latvijas latviešus. Referātam sekoja atsevišķas sanāksmes. Mēs ar Aldonu piedalījāmies dāmu komiteju priekšnieču darba grupā.

Vakariņas ievadīja māc. Pelda mazdēls ar vijoles sōlo, pēc tam visi viņa mazbērni nodziedāja dziesmiņu, "Es zinu Jēzus mani mīl". Pēc vakariņām, biedrības priekšnieks Imants Kalniņš, draudzes priekšniece Līga Briede un māc. Pelds uzstājās ar humoriskām anekdotēm. Ģitaras pavadījumā Arnis Akselis iepriecināja mūs ar dziesmām.

Sestdien brokastīm sekoja māc. Sarmas Eglītes vadītais svētbrīdis. Tad bija ziņojumi no atsevišķām (priekšnieku/garīdznieku un dāmu komiteju priekšnieču) grupām. Pulksten vienpadsmitos garīdznieki un dalībnieki piedalījās kopējā dievkalpojumā.

Ir vienmēr jauki atgriezties pilsētā, kur es uzaugu, un tikties ar mīļiem cilvēkiem, kuŗi palīdzēja manai mammai mūs ar brāli audzināt.

Sk. Štolcere.

###

KAS NOTIEK DVĪŅU PILSĒTĀS?

###

Latviešu un ukraiņu kopīga

Jaunā gada sagaidīšana

31. decembrī - Ukraiņu namā, Mineapolē.

Plkst. 20:00 (8:00 vakarā) - vakariņas (bufetes stilā) - \$10;
plkst. 21:00 (9:00 vakarā) - sāksies mūzika.

Ieeja \$20.00 - iepriekš pērkot; tanī vakarā pie ieejas \$25.00.

Brīva bērnu uzraudzīšana.

Sīkāka informācija decembra Svētrīta Zvanos.

LATVIJAS VALSTS DIBINĀŠANAS

ATCERES SARĪKOJUMS

trešdien, 2009. g. 18. novembrī

plkst. **19:00** (7:00 vakarā)

draudzes namā,
3152 - 17th Ave. So., Mineapolē.

Svētbrīdis - māc. Maija Cepure-Zemmele.

Svētku runa - Mārtiņš Sausiņš:
PBLA darbība Latvijā - kādus šķēršļus piedzīvojam.

Mūzikālā daļā - Mineapoles-St.Paulas draudzes **KORIS**.

Kafijas galds.

Ieeja: ziedojumi, sākot ar \$8.00; bērniem un skolniekiem ieeja brīva.

Rīkotāji: draudze un koris.

Dāvana.

Tu - Dieva dāvana mums. Visiem un katram. Skan runas par tevi no tribinēm tik ļoti augstām, ka vārdi, krītot pret zemi, ir beigti un vāliem jau guļ zem kājām. Mēs gan piesaucam tevi svētkos, bet darbdienās par tevi vairs nerunājam. Mēs spriežam par naudu, par baudu bezgalību, par šaurajām karjeras kāpnēm, uz kurām nekad nebūs visiem vietas, par pasaules politiku, kurai vienā kājā krokodilādas kurpe, kamēr otra ir plika. Mēs tērzējam tagad par to, par ko agrāk runāt bij' liegts, un par niekiem, kas nav pieminēšanas vērti. Vārdu mēšanas talcās mums mutes stāv vajā kā laidara vārti. Slīd zirgiem kājas uz pirmā ledus, mēslu vezumi gāžas, un daudzi netīri top. Mēs spodrinām nopelnus savus, kamēr tu - neapkopta. Un tomēr mēs tevi saucam par Mājām.

Mūsu labākās stundas paiet, *sērfojot* pa ziepjainiem *seriāliem*, dzīves dziļumiem apkārt, kritušo varoņu piemiņai pāri un dzīvajiem varoņiem garām. Mēs atstājam tevi uz vēlāku laiku kā dārgu, bet nelasītu grāmatu. Bet tāda vēlākā laika nemaz nav. Vai mēs pret debesīm ceļam acis, tev svētību lūdzot, vai tikai lai pamātu sveikas, kad ar virsskaņas spārniem pēc biežāka rieciena aizlido mūsu mīļie? Liels ir tavs pievilksanas spēks, ja arī tie, kuri prombūtnē visu mūžu, tevi aizvien vēl sauc par Mājām.

Mājām nepatīk, ka tās atstāj vienas. Kādas skumjas ir pamestu māju logos, nē, acīs! Spāres nespēj bez mūsu rokām vainagu pacelt. Kad mājas ilgi ir vienas, to augumi liecas aizvien zemāk, līdz aiziet atpakaļ zemē un tikai pēc gadsimtiem ieaug būvkokos slaikos. Mājām vienalga - viegli vai grūti ir laiki un ko katrs tajos laikos jūt. Mājas grib tikai vienu - ar mums kopā būt.

Tu - Dieva dāvana mums. Visiem un katram. Kā jau pienākas svētkos - sarkanbalt-sarkani izrotāta. Mēs tevi vajā raisām. Re, kur mans novads, mana pilsēta, mans pagasts! Un re, kur mana māja, ar svecēm logos un galdu, kas reizēm kā pasakā - ņem un pats klājas! Kur vien skaties, tu, Latvija, esi ap mums, un mēs tevi saucam par Mājām.

Anda Līce.

Ikars Sarma

Novembra naktī.

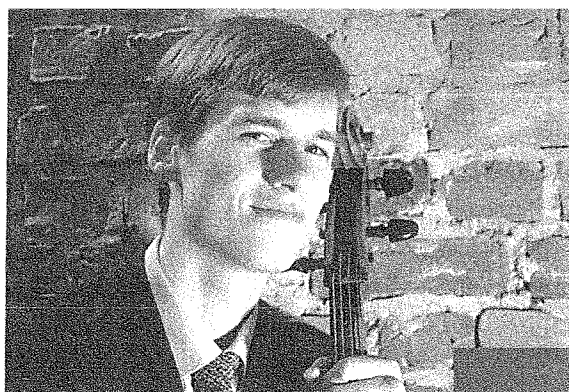
18.XI. 1947.

Kur sveces dega reiz ar svētku svinīgumu,
nu klusums važās slēdzis sirmos akmeņus.
Kā vienmēr, svētīdams šīs zemes auklējumu,
Doms, mūros ierakstītus, stāsta tautas likteņus.

Viņš pret nakts debesīm slej apsūbēj'šo smaili,
kā liecību par tautas postu, sāpēm, izmisumu,
un, it kā varām spīt, krusta vietā, modru gaili.

Vairs neievana svētkus, zvani mēmi sūdz,
kad sirmais Doms par savu tautu Dievu lūdz.

KONCERTS

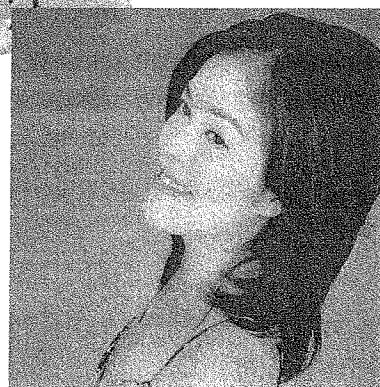

Mārcis Kuplais

čells

Akane Matsumura

klavieres

**2009.g. 13. decembrī pulkstens 5:00 pēcpusdienā
Latviešu baznīcā, 3152 17th Ave. S., Mineapolē**

ieejas maksa: abonentiem sezonas 1. kupons. Atsevišķa
biļete \$23.-, studentiem \$5.-, bērniem līdz 16 g.v. ieeja brīva

Koncertu rīko Minesotas Latviešu Koncertapvienība

Cienīgie draudzes locekļi un labvēļi!

2005. gadā griezos pie draudzes padomes ar lūgumu palīdzēt Latvijas cerebrālās triekas skārtiem bērniem, lai viņus konsultētu un šejienes speciālisti varētu bērnus operēt, kā arī dot iespēju Latvijas ārstiem paplašināt zināšanas bērnu cerebrālā triekā "Gillette" slimnīcā.

Paldies jums, draudzes locekļi un labvēļi, par ziedojumiem. Trīs Latvijas ārsti ir bijuši "Gillette" slimnīcā un daudz ieguvuši, lai varētu labāk aprūpēt triekas skārtos bērnus - visi ir izteikuši jums lielu lielo paldies! Tāpat sūtnis Andrejs Pildegovičs ir pateicies "Gillette" slimnīcai par palīdzību. Vēl divi ārsti vēlas paplašināt savas zināšanas nākamā gadā.

Draudze šim nolūkam ziedojumus vairāk nepieņems. Daugavas Vanagu labestības un bezpeļņas organizācija ir nākusi palīgā un Bērnu cerebrālās triekas projekts būs viņu paspārnē.

Lūdzu, ziedojiet DV MN Bērnu cerebrālās triekas projektam. Ziedojumus var atvilkt no nodokļiem. Draudzē palikusī nauda tiks pārskaitīta uz Daugavas Vanagiem Minesotā.

Pateicībā Rūta Beķere, RHIA.

...ir labi dziedāt kori tāpēc, ka...

dziedāšana kori veicina jūsu veselību.

Kalifornijas Universitātes (Irvine) divi profesori žurnālā "Music Perception" nesen publicēja pētījuma rezultātus, kas ierosina domu, ka dziedāšana kori varētu būt viens no līdzekļiem veselības uzturēšanai jeb pat uzlabošanai.

Prof. R. Beks (Beck) un universitātes Medicīnas skolas dekāns Th. Cesario konstatēja, ka dziedot, cilvēkiem vairākkārtīgi pavairojas proteīns "Immunoglobulin-A". Šis proteīns atrodas siekalās un tas palīdz imūnai sistēmai apkarot slimības. Abi profesori pētīja 160 locekļu kori "Pacific Chorale" Santa Ana pilsētā. Šis koris astoņu nedēļu laikā iestudēja Bēthovena *Missa Solemnis*, noslēdzot ar koncertu. Pētnieki no dziedātājiem noņēma siekalu paraugus pirms un pēc dziedāšanas, un tos analizēja. Viņi atklāja, ka, dziedot mēģinājumos, immunoglobulins-A siekalās pavairojās par 150%, bet pēc koncerta tas pavairojās par 250%.

Prof. Beks šo procentuālo starpību izskaidroja ar to, ka koncertā koristi dziedāja ar lielāku sajūsmu un satraukumu, un tāpēc attiecīgā viela tika vairāk ražota.

Šo uzskatu apstiprināja arī viens ilggadīgs koŗa dalībnieks: "Kad dziedu, es jūtos tā, it kā es lidotu - un tas ir brīnišķīgi!"

(Boston Globe 3/31/09)

Nobidināta Rīgas Evaņģeliskā draudze - aicinām uz nākamo dievkalpojumu.

2009. gada 20. septembrī, pēc dievkalpojuma, notika pirmā Rīgas Evaņģeliskās draudzes dibināšanas kopsapulce, kuŗā dalībnieki oficiāli nolēma dibināt šo draudzi. Kopsapulcē ievēlēja draudzes garīgo vadītāju un valdes locekļi Klāvu Bērziņu, kā arī jauno draudzes valdi. Valdes priekšsēdētājs ir Ivars Slokenbergs, priekšsēdētāja vietniece Līga Puriņa-Purīte, sekretāre Maija Dzērve-Markovska, kasieris Andris Bērziņš. Valdē kalpo Dzintra Bungas, Ivars Embreķts un Ieva Puriņa. Revīzijas komisijā ir Māris Slokenbergs un Ģirts Zēģners. Sapulce uzdeva valdei reģistrēt draudzi un vadīt tās darbību.

Nākamais dievkalpojums notiks svētdien, 18. oktobrī, Vecajā Sv. Ģertrūdes baznīcā. Kalpos māc. Klāvs Bērziņš. Informējam, ka šoreiz pēc dievkalpojuma nenotiks svētdienas

skola un sadraudzības pēcpusdiena, jo, diemžēl, baznīcas telpas (pagrabstāvs) ir aizņemtas cita pasākuma ietvaros. Arī vēlamies paziņot, ka rīkosim īpašu dievkalpojumu novembrī, tieši 18. novembra dienā, atzīmējot Valsts svētkus. Precīzāku informāciju izsūtīsim pēc dažām nedēļām, bet tas notiks pēcpusdienā pēc parādes Daugavmalā. Tas būs vienīgais dievkalpojums novembrī, pēc tam atkal dievkalpojumi turpināsies katra mēneša trešajā svētdienā, tāpat nākamais 20. decembrī.

Kas ir Rīgas Evaņģeliskā draudze? Mēs esam neatkarīga evaņģeliski luteriska draudze, kuŗa aicina visus, kuŗi vēlas lūgt Dievu un saņemt svētos sakramentus sadraudzīgā vidē. Mūsu draudzes simbols - gailis - atgādina ikkatram pamodināt savu sirdi Dievam. Mēs esam atvērti jaunām idejām, uzsveram mīlestību savam līdzcilvēkam un piekopjam tradīcijas, kādas bija raksturīgas latviešu luterāņu baznīcai pirms 2. pasaules kara un arī šodienas Rietumeiropas luterāņu baznīcās. Piemēram, mēs lūdzam Dievu, stāvēt kājās, un mēs atbalstām sieviešu ordināciju un pilntiesīgu līdzdarbību draudzes garīgajā dzīvē. Dievkalpojumi ilgst apmēram stundu, un pēc dievkalpojuma pulcējamies baznīcas pagraba zālē uz sadraudzības galdu. Draudzē darbojas svētdienas skoliņa, notiek kristības un iesvētības.

Jūsu Rīgas Evaņģeliskās draudzes valde.

Kas vajadzīgs katram atbildīgam cilvēkam.

Katram atbildīgam un apzinīgam cilvēkam ir vajadzīgs sagatavot trīs dokumentus.

Pirmais ir *Power of Attorney veselības lietās*. Ja es pats vairs nevaru izšķirties ārsts un slimnīcai dot atļauju darīt vai nedarīt zināmas lietas, tad to dara izvēlēta uzticības persona, aizbildnis. Šajā dokumentā es varu arī pats noteikt, ko darīt vai nedarīt zināmos apstākļos, piem., vai lietot mašīnu, lai uzturētu dzīvību arī tad, kad nav nekādu cerību. Šis dokuments ir spēkā līdz manas aiziešanas mirklim.

Otrs ir *Power of Attorney dokuments*, kas dod atļauju izvēlētai personai, ja pats vairs nevaru rīkoties ar savu mantu, bankas kontiem, nekustamiem īpašumiem, un visam, kas man pieder. Uzticības personai, aizbildnim dod tas tiesības rīkoties, līdz manai aiziešanai mūžībā.

Testaments nosaka, kā es vēlos, lai mana manta tiek sadalīta pēc manas nāves. Šo sadali izdara testamentā minētais testamentā izpildītājs. Ja tas nav nokārtots, tad iejaukta ir *probate* tiesa, kas pārrauga, lai novēlējums tiktu sadalīts pēc novēlētāja gribas. Protams, tādā gadījumā ir iejaukts advokāts, un ir izdevumi.

Ja nav šo trīs dokumentu, tad par jūsu slimības gaitu noteic ārsti un slimnīcas, varbūt domājot kā vēl mazliet nopelnīt. Ar jūsu mantu rīkojas valsts, gan it kā meklējot tiesīgus mantiniekus, bet...

Ja nav bērnu vai radu, kāpēc atstāt savu mantu valstij, advokātu samaksām, nezināmu cilvēku rīcībā, kas varbūt ir godīgi, varbūt arī ne? Mums taču ir draudzes, ALA, Daugavas Vanagi, Gaŗezers, Okupācijas mūzejs un citas organizācijas, kam mantu novēlēt. Tā paliktu latviešu rokās - palīdzībai, izglītībai, ciņai par latviskā gara pastāvēšanu gan šeit, gan Latvijā.

Nepieciešamos dokumentus jums var palīdzēt sagatavot uzticams advokāts par samērā mērenu samaksu.

Šo tematu iztirzājām Čikāgas draudžu sadarbības kopas sēdē 2009. g. 3. maijā, kā uzdevumā ir radies šis raksts.

Oļģerts Čakars.

###

PATEICĪBAS

###

Sīrsnīgi pateicos māc. Maijai Cepurei-Zemmelei, Dāmu saimei un Aldonai Ponei, mūsu Bībeles stundu grupai, un visiem, par mīļiem sveicieniem manā dzimšanas dienā. Paldies.

Velta Grustāne.

###

Sludinājumi

###

Vai Jums māja pārpildīta? Vai vēlaties izretināt latvisko mantu krājumus?

Draudzes Ziemassvētku tirdziņā varam pārdot JĪSU tautiskās mantas -

“Lietotas” vai, kā angļiski sauc “pre-owned”, mantas ir vēl derīgas. Mēs varam atrast jaunas mājas latviskiem priekšmetiem: spilveniem, audumiem, keramikai, koka izstrādājumiem, gleznām, prievītēm, rotām u.c. (Tirdziņš š.g. 5. dec.)

No ienākuma - 20% baznīcai, 80% paliktu Jums.

Lūdzu sazināties ar Ausmu Ģigu (651-644-0886) vai Maiju Zaesku (763-972-2521).

Jauns cilvēks **meklē klātie dzīvotāju**. Māja tuvu latviešu baznīcai, pie “Powderhorn” parka, un tuvu divām autobusa līnijām - 3504 - 12th Ave. So., Mineapolē 55407.

Lūdzu zvanīt 763-354-8106.

Varu jums palīdzēt **MĀJU PIRKŠANĀ** vai **PĀRDOŠANĀ!**

To daru visā Dvīņu pilsētu rajonā vairāk nekā 25 gadus.

Ar jautājumiem, lūdzu zvaniet katrā laikā: MĀRIS KURMIS - Counselor Realty -
612-558-6784 (mob.), 952-476-1832 (mājās).

Visi dzer tēju... City Pages 2008 apbalvoja **“LaSociete du The”**

kā **labāko tējas veikalu Dvīņu pilsētās.**

Šis tējas veikals jau pastāv trīspadsmit gadus - piedāvā tējas no visas pasaules. Veikalā var iegādāties **vairāk nekā 200 tēju šķirnes** - baltās un zaļās tējas, pouchong un oolong tējas, pu-erh tējas un daudzas citas. **Tur ir galdiņi**, kur baudīt šīs daudzās un dažādās tējas uz vietas, kā arī **var iegādāties piederumus tējas pagatavošanai un dāvanām.**

Veikals ir atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no plkst.12:00 līdz 18:00, sestdienās no 10:00 līdz 18:00, svētdienās slēgts.

Savā veikalā laipni ielūdz īpašnieks **Tony Ruggiero** un **Božena Dimants**.

Viņi sniegs izsmelošu informāciju par visu, kas saistās ar tējām.

Adrese - 2708 Lyndale Ave. So., Mineapolē 55408, WWW.Teashop.us; tālr. 612-871-5148.

Izkārtoju mājas izpārdošanu (*Estate Sales*).

Vai Jūs pārceļaties, vai jālikvidē mājas iekārta? Jāatbrīvo māja no mēbelēm, traukiem, sīkumiem, utt.? **Es varu Jums palīdzēt.**

- * Izšķiroju mantas (sazinoties ar ģimeni) - ko paturēt ģimenē, ko pārdot, ko izmest.
- * Sakārtoju mantas pārdošanai. * Nocenoju pārdodamās mantas un izsludinu.
- * Vadu pārdošanu/*Estate Sale*. (Aizvedu palikušās mantas uz labdarības org.).

Maija Zaeska: 763-972-2521 (mājās); **952-454-4172** (kabatas tālr.);
zaeska@frontiernet.net

Church Services and Calendar of Events.

November.

Sunday 1 - 10:00 AM - Reformation Sunday Church Service with Holy Communion, special music by Tina and Dzintars Josts. Fellowship followed by pastor Maija's lecture about passing on our faith..

Sunday 8 - 10:00 AM - Church Service followed by fellowship. Irene St. Louis will talk (and show a film) about her work with Minneapolis based Eastern European Mission Network, teaching English in Saldus, Latvia.

Thursday 12 - 10:30 AM - Bible study.

Sunday 15 - 10:00 AM - Church Service observing Latvia's Declaration of Independence in 1918. Address to children* and special music. Fellowship follows service.

Wednesday 18 - 7:00 PM - Latvia's Independence Day Celebration.

Guest speaker - PBLA president Mārtiņš Sausiņš. Refreshments. At the church.

Sunday 22 - 10:00 AM - Memorial Day Church Service with Holy Communion and lighting of candles remembering departed loved ones. Special music. Fellowship follows service.

Sunday - 29 - **11:00 AM** (note time change) - First Advent Candlelight Church Service with special music and address to children.* Fellowship follows service.

December.

Thursday 3 - 10:30 AM - Bible study.

Saturday 5 - 12:00-3:00 PM - **Winter Bazaar**, jewelry, books, tapes, weavings, ornaments, wreaths and other crafts; ethnic food.

Sunday 6 - 11:00 AM - Second Advent Church Service with Holy Communion. Fellowship follows service.

Sunday 13 - 5:00 PM - Koncert - Mārcis Kuplais-cello, Akane Matsaumura-piano; at the church.

(Latvian-Ukrainian New Year's Eve Celebration; at the Ukrainian Center, NE MPLS;

8:00 PM -dinner (\$10); 9:00 PM- live band music, dancing. Free child care.

Tickets: \$20 in advance, \$25 at the door. More information in next month's Svētrīta Zvani.)

* Sunday school with teacher Laila Švalbe.

